

ปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจในการอ่านของเด็กในโรงเรียนสอนคนตาบอด

นายนพพร เพ็ชรพิบูล

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-567-649-7

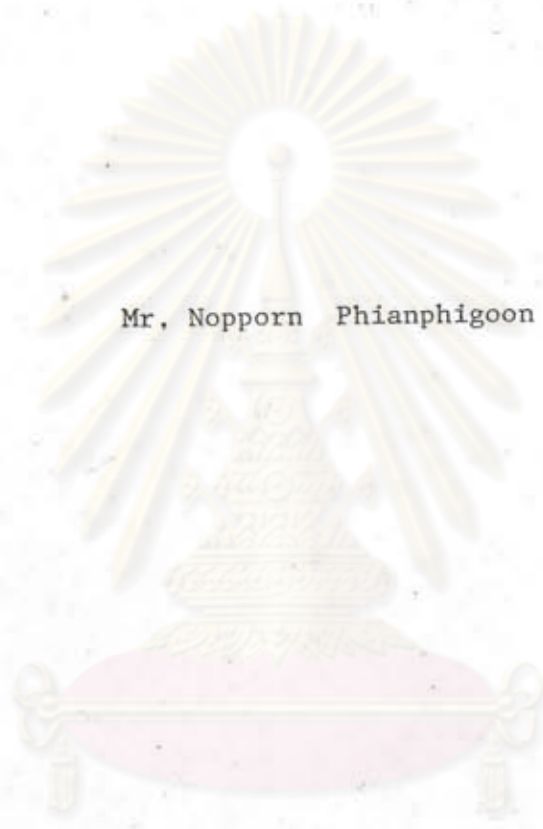
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012.996

012726

I 1586506A

FACTORS AFFECTING THE READING INTERESTS OF THE CHILDREN
IN THE SCHOOLS FOR THE BLIND

Mr. Nopporn Phianphigoon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Library Science

Graduate School
Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-567-649-7

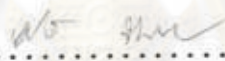
หัวข้อวิทยานิพนธ์   ปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจในการอ่านของเด็กในโรงเรียนสอนคนตาบอด
โดย   นายนพพร เพ็ชรพิภพ
ภาควิชา   บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา   ดร.ม.ส. จ้อย นันทวิชรินทร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดามหลักสูตรปริญญาโทบริหารบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชรภักดิ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศจี จันทวิมล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร.ม.ส. จ้อย นันทวิชรินทร์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณพิมล กุลบุญ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สลทีชา สุทธินิรันดรกุล)

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจในการอ่านของเด็กในโรงเรียนสอนคนตาบอด
ชื่อนิสิิต   นายนพพร เพียรพิกุล
อาจารย์ที่ปรึกษา   ดร.ม.ล. จ้อย นันทิวชิรินทร์
ภาควิชา   บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา   2529

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสื่อการอ่านที่นักเรียนในโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพและโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ชอบ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจในการอ่านของนักเรียนตาบอด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนในโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพและโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2527 ทุกคน จำนวน 163 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แฟ้มทะเบียนประวัติ และแฟ้มสุขภาพของนักเรียน แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ เป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 ความสนใจในการอ่านของนักเรียน เป็นแบบเลือกตอบ และแบบมาตราส่วนประเมินค่า ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจในการอ่านของนักเรียน เป็นแบบเลือกตอบ และมาตราส่วนประเมินค่า การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ซึ่งได้รับคำชี้แจงวิธีดำเนินการวิจัยจากผู้วิจัย ในการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. วิธีการอ่านที่นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาตอนต้น ชอบที่สุดคือการอ่านเองด้วยอักษรเบรลล์ รองลงไปชอบให้ผู้อื่นอ่านให้ฟัง วิธีที่ชอบน้อยที่สุดคือ การฟังจากหนังสือเทป นักเรียนทั้ง 3 ระดับชอบอ่านหนังสือแบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ และหนังสือเกี่ยวกับดนตรีด้วยอักษรเบรลล์ นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนต้นชอบอ่านหนังสือสารคดีและงานอดิเรกด้วยอักษรเบรลล์ และหนังสือเกี่ยวกับกีฬาและการท่องเที่ยว ด้วยการขอให้ผู้อื่นอ่านให้ฟัง ส่วนนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้นชอบอ่านนวนิยายด้วยการฟังจากหนังสือเทป นักเรียนแต่ละระดับมีวิธีการอ่านหนังสือนิทานแตกต่างกัน คือ ระดับประถมศึกษาตอนต้นชอบอ่านด้วยอักษรเบรลล์ ประถมศึกษาตอนปลายชอบฟังจากหนังสือเทป มัธยมศึกษาตอนต้นชอบขอให้คนอื่นอ่านให้ฟัง

2. ปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด คือ การส่งเสริมการอ่านจากครู

ข้อเสนอแนะ

1. ครู บรรณารักษ์ และบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนตาบอด ควรมีการผลิตหรือจัดหาหนังสืออักษรเบรลล์และหนังสือเทปที่เหมาะสมกับระดับและความสนใจของนักเรียนให้มากที่สุด

2. โรงเรียนสอนคนตาบอดควรประชาสัมพันธ์ทำอาสาสมัครจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อช่วยในการอ่านหนังสือให้นักเรียนฟังในช่วงพักกลางวัน ตอนเย็น หรือวันเสาร์-อาทิตย์

3. ห้องสมุดโรงเรียนสอนคนตาบอดควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความสนใจในการอ่านของเด็กมากขึ้น ตลอดจนจัดซื้อจัดหาเครื่องช่วยในการอ่านของคนตาบอดที่ทันสมัยมาให้บริการในห้องสมุด

งานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการอ่าน ความสนใจในการอ่าน หรือปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจในการอ่านของนักเรียนตามอดเฉพาะนักเรียนกลุ่มเล็ก ๆ เช่น ระดับใดระดับหนึ่งหรือชั้นใดชั้นหนึ่ง เพื่อจะได้ข้อมูลและข้อค้นพบที่แน่นอนและละเอียดลึกซึ้งกว่าเดิม

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการอ่าน ความสนใจในการอ่าน หรือปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจในการอ่าน ตามความคิดเห็นของบุคคลอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น ผู้ปกครอง ครู บรรณารักษ์ หรือเพื่อนสนิท เพื่อจะได้เข้าใจเกี่ยวกับการอ่านของนักเรียนตามอดอย่างรอบด้าน

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนในแง่ของการทดลอง เช่น การจัดทำโครงการการอ่านของนักเรียนตามอด หรือในแง่ของการบำบัดด้วยหนังสือ เพื่อแสวงหาความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาการอ่านของนักเรียนตามอดมากขึ้น

4. ควรศึกษาเกี่ยวกับการอ่าน ความสนใจในการอ่าน หรือปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจในการอ่านของเด็กหรือผู้ใหญ่ตามอดที่ไม่เคยเรียนในโรงเรียนสอนคนตาบอดมาก่อน เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยหรือสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการอ่านของคนตาบอดที่อาจแตกต่างออกไปจากการวิจัยนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Factors Affecting the Reading Interests of the
                         Children in the Schools for the Blind

Name   Mr. Nopporn Phianphigoon

Thesis Advisor   M.L. Joy Nandhivajarin, Ph.D.

Department   Library Science

Academic Year   1986

ABSTRACT

Purposes of the Studies:

1. To study the preference of reading methods of the Lower Prathom Suksa, Upper Prathom Suksa and Lower Matayom Suksa blind students in the Bangkok School for the Blind and the Northern School for the Blind, Chiang Mai.
2. To study the factors which effect the reading interests of the blind students in the schools for the blind.

Research Procedures:

1. The population in the study comprised of all the Prathom Suksa and Lower Matayom Suksa blind students in the Bangkok School for the Blind and the Northern School for the Blind, Chiang Mai, attending school in the first semester of academic year 1984, totalling 163.
2. The instruments used in the collection of data were questionnaires, the student historical records and the student health records. The questionnaires were divided into 3 parts. The first part classified the status of the population. The second part indicated the population's

reading interests. The last part obtained the factors influencing the reading interests of the population.

Data collection was carried out by the researcher and research assistants trained by the researcher. Data analysis was carried out using frequency counting, percentage, mean and standard deviation.

Research Findings:

1. The most preferred reading method of the Lower Prathom Suksa, Upper Prathom Suksa and Lower Matayom Suksa blind students was braille reading. The second preference of the blind students was having sighted people read to them. The least preferred reading method of the blind students was listening to the talking-books. All of the students preferred reading textbooks, supplementary books and those on music in braille. The Lower Prathom Suksa and Lower Matayom Suksa blind students preferred reading fiction and about hobbies in braille and learning about sports and travel by having someone read to them. The Upper Prathom Suksa and Lower Matayom Suksa preferred reading novels through talking-books. Each group preferred reading story books in different ways: the Lower Prathom Suksa blind students used braille reading, the Upper Prathom Suksa blind students preferred talking-books and the Lower Matayom Suksa blind students liked to have someone read to them.

2. The major factor affecting the reading interests of the Lower Prathom Suksa, the Upper Prathom Suksa and the Lower Matayom Suksa blind students was the encouragement by their teachers to read books.

Recommendations:

1. Teachers, librarians and those concerned with the blind students should prepare and acquire many more braille books and talking-books suitable for the blind student level and interests as possible.

2. The schools for the blind should seek volunteers to read aloud to the blind students during lunch time, evenings or holidays.

3. The school libraries for the blind should increase reading interest activities and provide electronical reading machines for the blind in the libraries.

Recommend for further research:

There should be:

1. a study on reading, reading interests or factors affecting the reading interests of the blind students focussing on a small group either in one educational level or one class alone to obtain the exact data and clear results in more depth.

2. a study on reading, reading interests or factors affecting the reading interests of the blind students through the opinions of relating groups such as parents, teachers, librarians and close friends to get a well-rounded picture of reading habits of the blind students.

3. a study on the blind students' reading interests, using experimental method and devising the reading program or bibliotherapy project for blind students to learn more on psychology of reading aspect.

4. a study on reading, reading interests or factors affecting the reading interests of the blind children and blind adults who never attend the school for the blind in order to learn of any deviation in the factors and environment concerned.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เกิดขึ้นด้วยความกรุณาจากอาจารย์ ดร.ม.ต.จ้อย นันทิวชิรินทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย ซึ่งคอยให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดเวลาที่ทำการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ นาวาตรีสุรพร เมืองอ่ำ คุณอรพรรณ โคตมานุรักษ์ คุณจิราภรณ์ จันทร์คำ และคุณณัฐวัฒน์ แก้วมินดา ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนคอยให้กำลังใจ ในการดำเนินการด้านต่าง ๆ

โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือในพระบรม- ราชูปถัมภ์ และห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับคนตาบอดและการอ่านของคนตาบอดอย่างยิ่ง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้ทุนในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับจากทุกท่านที่กล่าวมาแล้วข้างต้น และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้อีกครั้งหนึ่ง

นพพร เพียรพิกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ค
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
แนวเหตุผล	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
วิธีดำเนินการวิจัย	7
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
2. ปรัชญ์วรรณกรรม	9
จิตวิทยาของคนตาบอด	9
การอ่าน	19
ปัจจัยที่มีผลต่อการอ่าน	22
ความพร้อมในการอ่าน	25
ความสนใจในการอ่าน	26
การส่งเสริมการอ่านแก่เด็ก	28
การอ่านของคนตาบอด	30

บทที่	หน้า
บริการห้องสมุดสำหรับคนตาบอด	41
งานวิจัยที่เกี่ยวกับบริการห้องสมุดสำหรับคนตาบอดในประเทศไทย	66
อิทธิพลของวิทยุและโทรทัศน์	57
โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพและโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ ...	61
3. วิธีดำเนินการวิจัย	71
แนวเหตุผล	72
การวิเคราะห์ข้อมูล	72
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
ตอนที่ 1 ประวัติส่วนตัวของนักเรียน	75
ตอนที่ 2 สื่อการอ่านที่นักเรียนชอบ	80
ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจในการอ่านของนักเรียนตาบอด	93
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	139
บรรณานุกรม	159
ภาคผนวก	168
ประวัติผู้เขียน	185

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับชั้นและเพศ	75
2. จำนวนนักเรียนจำแนกตามสาเหตุของการขาดอด ระดับชั้น และเพศ	77
3. จำนวนนักเรียนจำแนกตามอาชีพของบิดามารดา	78
4. จำนวนนักเรียนจำแนกตามการใช้เวลาว่างและระดับชั้น	79
5. จำนวนนักเรียนจำแนกตามวิธีการอ่านที่ชอบและระดับชั้น	80
6. จำนวนนักเรียนจำแนกตามความถี่ในการอ่านหนังสือและระดับชั้น	81
7. จำนวนนักเรียนที่ชอบอ่านหนังสือจำแนกตามเหตุผลในการอ่านหนังสือ และระดับชั้น	83
8. จำนวนนักเรียนจำแนกตามช่วงเวลาที่ชอบอ่านและระดับชั้น	85
9. จำนวนนักเรียนจำแนกตามประเภทของหนังสือที่ชอบอ่านมากที่สุด และระดับชั้น	87
10. จำนวนนักเรียนจำแนกตามประเภทของหนังสือที่ชอบอ่านและระดับชั้น	89
11. จำนวนนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้นจำแนกตามวิธีการอ่านหนังสือ แต่ละประเภท	90
12. จำนวนนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายจำแนกตามวิธีการอ่านหนังสือ แต่ละประเภท	91
13. จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามวิธีการอ่านหนังสือ แต่ละประเภท	92
14. ความสนใจในการอ่านของนักเรียนที่เกิดจากวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของนักเรียน	94
15. การปฏิบัติของผู้ปกครองที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความสนใจในการอ่านของ นักเรียน ตามความคิดเห็นของนักเรียน	97

ตารางที่	หน้า
16. ความสนใจในการอ่านของนักเรียนที่เกิดจากการปฏิบัติของผู้ปกครอง ตามความคิดเห็นของนักเรียน	99
17. การปฏิบัติของครูที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความสนใจในการอ่านของนักเรียน ตามความคิดเห็นของนักเรียน	102
18. ความสนใจในการอ่านของนักเรียนที่เกิดจากการปฏิบัติของครู ตามความคิดเห็นของนักเรียน	104
19. การปฏิบัติของบรรณารักษ์ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความสนใจในการอ่านของ นักเรียน ตามความคิดเห็นของนักเรียน	107
20. ความสนใจในการอ่านของนักเรียนที่เกิดจากการปฏิบัติของบรรณารักษ์ ตามความคิดเห็นของนักเรียน	109
21. จำนวนเพื่อนสนิทของนักเรียนจำแนกตามเหตุผลในการอ่านและระดับชั้น	112
22. การปฏิบัติของเพื่อนสนิทที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความสนใจในการอ่านของ นักเรียน ตามความคิดเห็นของนักเรียน	114
23. ความสนใจในการอ่านของนักเรียนที่เกิดจากการปฏิบัติของเพื่อนสนิท ตามความคิดเห็นของนักเรียน	116
24. ตารางเปรียบเทียบการปฏิบัติของครู ผู้ปกครอง บรรณารักษ์ และเพื่อนสนิท ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความสนใจในการอ่านของนักเรียน ตามความคิดเห็น ของนักเรียน	118
25. ตารางเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของนักเรียน จำแนกตามกลุ่มบุคคล ที่ส่งเสริมการอ่านและวิธีการส่งเสริมการอ่าน ตามความคิดเห็นของนักเรียน ..	120
26. ความชอบของนักเรียนที่มีต่อรายการวิทยุ จำแนกตามรายการต่าง ๆ	124
27. ความสนใจในการอ่านของนักเรียนที่เกิดจากอิทธิพลของการฟังรายการวิทยุ ...	126
28. ความชอบของนักเรียนที่มีต่อรายการโทรทัศน์ จำแนกตามรายการต่าง ๆ	129
29. ความสนใจในการอ่านของนักเรียนที่เกิดจากอิทธิพลของการชมรายการ โทรทัศน์	131

ตารางที่	หน้า
30. จำนวนนัก เรียนจำแนกตามความคิด เห็น เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจใน การอ่านมากที่สุด และระดับชั้น	134
31. จำนวนนัก เรียนจำแนกตามความคิด เห็นที่ เกี่ยวกับปัญหาที่สำคัญที่สุดในด้าน การอ่าน และระดับชั้น	137

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย